

१५० दिवसांचा कृती कार्यक्रमांतर्गत
E-office ची प्रभावी अंमलबजावणी
करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक :- ईगव्ह -२०२५ /प्र.क्र.२३ /संगणक
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दि:- १९ नोव्हेंबर, २०२५

- संदर्भ :-** १) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय, दि. ०२.०२.२०२३
२) माहिती व तंत्रज्ञान विभाग (साप्रवि), दि. २३.०२.२०२३
३) विभागाचे शासन परिपत्रक दि.०३.०८.२०२३, दि. १०.०५.२०२४, दि. २१.०३.२०२५ व
दि. २५.०८.२०२५.
४) शासन परिपत्रक क्र. ईगव्ह-२०२५/प्र.क्र.२३/संगणक, दि. ०७.०८.२०२५.

प्रस्तावना :-

मंत्रालयीन सर्व प्रशासकीय विभागामध्ये दि.०१ एप्रिल, २०२३ पासून ई-ऑफिस प्रणालीचा प्रभावीपणे वापर करणेबाबत सामान्य प्रशासन विभागाच्या संदर्भ क्र. १ येथील शासन परिपत्रकान्वये सूचना देण्यात आल्या आहेत. तसेच माहिती तंत्रज्ञान संचालनालय (सामान्य प्रशासन विभाग), यांच्या संदर्भाधीन क्र. २ येथील शासन परिपत्रकान्वये ई-ऑफिस अंमलबजावणीकरीता मानक कार्यपद्धती विहीत करण्यात आली आहे. संदर्भाधीन परिपत्रकान्वये देण्यात आलेल्या सूचनांस अनुसरून विभागातील अधिकारी/कर्मचारी यांच्याकडून ई-ऑफिस प्रणालीचा वापर सुरु करणे आवश्यक आहे. त्यानुसार विभागातील सर्व अधिकारी/ कर्मचारी यांना ई-ऑफिस प्रणालीचा वापर करून नस्ती/ धारिका ही ई-ऑफिस प्रणालीद्वारे सादर करण्याच्या सूचना वेळोवेळी देण्यात आल्या आहेत. तसेच, संदर्भाधीन क्र. ४ येथील शासन परिपत्रकान्वये विभागातील तसेच क्षेत्रीय स्तरावरील शासकीय कामकाज पूर्णपणे ई-ऑफिस प्रणालीद्वारे करण्याबाबत सूचित केले आहे. तथापि, विभागामध्ये फिजीकल (ऑफलाईन) टपाल स्विकारण्यात येत असून त्या आधारे ई-नस्ती तयार करण्यात येत असल्याने ई-ऑफिस प्रणालीचा वापर प्रभावीपणे सुरु झालेला दिसून येत नाही. त्यामुळे, ई-ऑफिसचे मुळ हेतू साध्य होत नाही.

त्यानुषंगाने १५० दिवसांच्या कृती कार्यक्रमांतर्गत उपक्रमांतर्गत प्रशासकीय कामकाजात सुसूत्रता व गतिमानता आणण्यासाठी ई-ऑफिस प्रणालीवर प्राप्त झालेल्या ई-टपालावरच नस्ती सादर करणे अनिवार्य करण्याची देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन परिपत्रक:-

१५० दिवसांच्या कृती कार्यक्रमांतर्गत प्रशासकीय कामकाजात सुसूत्रता व गतिमानता आणण्यासाठी शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागातील सर्व कार्यासनात तसेच सर्व क्षेत्रीय कार्यालयातील (सर्व राज्यस्तरीय कार्यालये, विभागीय क्षेत्रीय कार्यालये तसेच जिल्हास्तरावरील सर्व शिक्षणाधिकारी कार्यालये) शासकीय कामकाजात यापुढे ई-टपालावरच कार्यवाही करणे याद्वारे अनिवार्य करण्यात येत आहे.

२. विभागात प्राप्त होणारे टपालांवर तात्काळ कार्यवाही व्हावी व वेळेचा अपव्यय होऊ नये याकरीता यापुढे क्षेत्रीय कार्यालयाकडून पत्रव्यवहार करताना प्रत्येक टपाल ई-ऑफिस माध्यमातून पाठविण्याबाबतची कार्यवाही काटेकोरपणे करण्याबाबतच्या सूचना देण्यात येत आहेत.
३. क्षेत्रीय कार्यालयामार्फत पाठविण्यात येणारे जे टपाल (उदा. पुस्तके, वैद्यकिय परतावा देयके प्रस्ताव इ.) ई-ऑफिस माध्यमातून पाठविणे शक्य नाही केवळ असेच टपाल नोंदणी शाखेमार्फत स्वीकारण्यात यावे. याव्यतिरिक्त इतर कोणतेही टपाल फिजीकल (ऑफलाईन) स्वरूपात स्विकारू नये.
४. तसेच, यापुढे नोंदणी शाखेने मा. मंत्री (शालेय शिक्षण), मा. राज्यमंत्री (शालेय शिक्षण), प्रधान सचिव (शालेय शिक्षण) तसेच विभागातील सर्व उप सचिव यांच्या कार्यालयाकडून प्राप्त होणारे फिजीकल टपाल स्विकारून त्याचे ई-टपाल (ई-रिसिप्ट) बनवून कार्यासनांकडे पाठविण्यात यावे.
५. विभागातील सर्व अधिकारी/कर्मचारी यांनी यापुढे कार्यासनात कोणतेही फिजीकल (ऑफलाईन) टपाल स्विकारू नये. नोंदणी शाखेमार्फत ई-ऑफिस प्रणालीवर प्राप्त झालेल्या ई-टपालावरच (ई-रिसिप्ट) नवीन ई-धारिका तयार करून सादर करण्यात यावी.
६. यापुढे सर्व कार्यासनांनी आपल्या कार्यसनामधून निर्गमित होणारे सर्व प्रकारचे पत्रव्यवहार हे डिजीटल स्वाक्षरी करूनच ई-ऑफीस प्रणालीच्या माध्यमातून इतर कार्यासन/ क्षेत्रीय कार्यालयांना निर्गमित करावेत.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५१११९१६५३००५८२१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(समीर सावंत)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

१. प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग यांचे स्वीय सहायक मंत्रालय, मुंबई.
२. आयुक्त, (शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
३. आयुक्त (क्रीडा), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
४. राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, मुंबई.
५. संचालक, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
६. संचालक (प्राथमिक/माध्यमिक व उच्च माध्यमिक /योजना/बालभारती), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
७. अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषद, पुणे.
८. अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, भांबुर्डा, शिवाजीनगर, पुणे.
९. सर्व उप सचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१०. विभागीय शिक्षण उप संचालक (सर्व)
११. उप सचिव (संगणक) यांचे स्वीय सहायक, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२. सग्रहार्थ, संगणक कार्यासन.